

POSLOVNO POROČILO 2005
UNIVERZA V LJUBLJANI
(PREDLOG)

Ljubljana, marec 2006

UVOD

Poslovno poročilo, ki je pred vami, je pripravljeno skladno z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna in na podlagi programa dela za leto 2005, ki ga je sprejel Senat UL dne 28.2.2005 in Upravni odbor dne 22.2. 2005.

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje

Univerza v Ljubljani je v letu 2005 opravljala izobraževalno, znanstveno-raziskovalno, umetniško, strokovno in drugo dejavnost v skladu z naslednjimi predpisi:

- Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS 67/93, 99/99, 64/01, 24/03, 69/04),
- Odlok o oblikovanju Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, 28/00, 33/03, 79/04),
- Statut Univerze v Ljubljani z dne 9. 1. 2001 in 8.5.2005,
- Nacionalni program visokega šolstva v RS (Uradni list RS 20/02)
- Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov, članic univerz od leta 2004 do leta 2008 (Uradni list RS 134/2003, 72/2004),
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS 96/02, 115/2005)

Poleg naštetih, je univerza kot posredni proračunski uporabnik uporabljala tudi:

- podzakonske predpise temelječe na zgornjih predpisih,
- relevantne predpise za posredne proračunske uporabnike s področja urejanja javnih financ, računovodstva in javnih naročil,
- relevantne predpise s področja kulturne dejavnosti, gozdov, živinoreje in varstva živali, veterine, kmetijstva, varstva okolja, geodetske dejavnosti, voda, športa in zdravstva,
- predpise s področja urejanja delovnih razmerij in plač zaposlenih na področju visokega šolstva
- ter interne predpise univerze.

2. Omejitve in posebnosti poslovnega poročila

Na podlagi Zakona o visokem šolstvu ima univerza poseben položaj, ki se nanaša na tri vidike njenega delovanja.

Prvi vidik se nanaša na pravno osebnost. Univerza ima eno pravno osebnost, ko opravlja dejavnost nacionalnega izobraževalnega in raziskovalnega programa, v delu dopolnilne in tržne dejavnosti (dejavnost iz 16. člena Statuta UL) pa vsaka od njenih članic nastopa kot samostojna pravna oseba. Zato ima univerza, kakor tudi vse njene članice, status posrednega proračunskega uporabnika. Temu še niso prilagojene bilančne sheme, saj vsaka članica pripravlja računovodske izkaze v celotnem obsegu

svojega poslovanja, medtem ko računovodski izkaz univerze predstavlja zbir vseh računovodskih izkazov članic, vključno z rektoratom. Skladno s tem pripravljajo članice tudi svoja lastna poslovna poročila, ki zajemajo celotno delovanje članice. Zato predstavlja pričujoče poslovno poročilo prikaz uresničevanja tistih ciljev, ki so bili postavljeni na ravni cele univerze in uresničevanja tistih nalog, ki se po statutu univerze imenujejo skupne naloge. Ko bo v celoti implementiran informacijski sistem, bo navedeno pomanjkljivost mogoče odpraviti, kar je dolgoročni cilj univerze v naslednjem obdobju.

Drugi vidik se nanaša na lastništvo premoženja. Univerza je po veljavni zakonodaji edini javni zavod, ki je lastnik celotnega premoženja, s katerim upravlja, pri čemer je omejeno njeno razpolaganje z nepremičnim premoženjem. Povezano s tem je univerza investitor tudi takrat, ko gre za proračunski denar oziroma projekte, vključene v načrt razvojnih programov državnega proračuna.

Tretji vidik se nanaša na avtonomijo njenega delovanja, ki se kaže v razmeroma ohlapni državni regulaciji in mehanizmih za določanje nacionalnih letnih ciljev in pričakovanih rezultatov na področju visokega šolstva. To omogoča univerzi veliko avtonomije pri oblikovanju njenih strateških in letnih izvedbenih ciljev in rezultatov. Kot največja omejitev, s katero se univerza sooča, je obseg razpoložljivih proračunskih sredstev za doseganje njenih ciljev, oziroma za njeno delovanje.

Opisan položaj univerze in njenih članic pogojuje tudi nekoliko poseben pristop pri pripravi poslovnega poročila univerze. Zato pričujoče poročilo vključuje samo prikaz uresničitve tistih ciljev, ki so skupni celi univerzi, oziroma vsem njenim članicam, medtem ko je podana ocena posebnih ciljev v okviru poslovnega poročila posamezne članice.

3. Postavljeni dolgoročni cilji v obdobju 2001-2005

Program, ki ga je za razdobje 2001-2005 v letu 2001 sprejel Senat UL in temelji na Poslanstvu in Statutu UL, upošteva predviden razvoj visokega šolstva, nacionalni program visokega šolstva, razvoj raziskovalne dejavnosti v R Sloveniji, tradicijo UL, njeno velikost, sestavljenost in raznolikost (22 fakultet, ena visoka šola in tri umetniške akademije) ter dejanski obseg (razliko med normativi in finansiranjem) in predviden obseg finansiranja.

Dolgoročni cilji Univerze v Ljubljani so:

- ostati raziskovalna univerza ter najpomembnejša znanstvena in izobraževalna institucija v Sloveniji;
- zadržati znanstveno in politično ter povečati izobraževalno in finančno avtonomijo;
- zagotavljati vklapljanje v evropske in svetovne tokove izobraževanja;
- omogočati članicam strokovno dejavnost na področjih, na katerih opravljajo

- izobraževalno in raziskovalno delo;
- biti integrirana univerza z veliko decentralizacijo upravljanja na raven članic;
- reševati prostorske probleme in probleme povezane z opremljenostjo;
- dobro sodelovati z visokošolskimi, raziskovalnimi in drugimi institucijami doma in v tujini
- razviti sodoben, enoten informacijski sistem na študijskem, raziskovalnem, kadrovskem in poslovnem področju.

LETNI CILJI IZ PROGRAMA DELA ZA LETO 2005 IN OCENA NJIHOVEGA URESNIČEVANJA

Glavne letne cilje, ki so izhajali iz dolgoročnih ciljev, oziroma so predstavljali njihovo operacionalizacijo v letu 2005, bomo prikazali skupaj z načrtovanimi ukrepi in pričakovani rezultati. Podali pa bomo tudi oceno uresničitve zastavljenega, kar bomo podkrepili s fizičnimi in finančnimi kazalci.

Ugotovimo lahko, da je univerza v letu 2005 uspešno uresničevala začrtane naloge, pri čemer je bila pri nekaterih bolj, pri nekaterih pa nekoliko manj uspešna. Ob tem pa je treba poudariti, da večina začrtanih ciljev ni uresničljivih v enem letu, ampak je to večletni proces, ki ga je moč preverjati z analizo večletnega delovanja.

Najprej bomo predstavili nekatere kazalce, ki določajo obseg in vrsto dejavnosti univerze. Predstavili jih bomo primerjalno z letom 2004. V obstoječem poročili se bomo omejili na letno poročanje in na primerjavo z preteklim letom ter zastavljenimi cilji.

1. Pomembni fizični kazalci izvajanja dejavnosti v letu 2005

Glede števila študentov, ki so bili vpisani na univerzi, ugotavljamo, da se je skupno število študentov nekoliko zmanjšalo, vendar to zmanjšanje ni bilo zelo pomembno. Bolj pomembne so bile spremembe na različnih stopnjah in oblikah študija. Povečalo se je število rednih in izrednih študentov v univerzitetne študijske programe za skoraj 900, za približno enako (950) pa se je zmanjšalo število rednih in izrednih študentov, vpisanih v visokošolske strokovne programe. Za približno 600 se je povečalo število podiplomskih študentov, od tega za dobrih 200 na doktorskem študiju, razpolovilo pa se je število specializantov. Opisane številke kažejo na to, da se na UL vpisujejo študentje, ki pričakujejo zahtevnejše študijske programe, ponudba drugih univerz in visokošolskih zavodov pa zaenkrat vpliva predvsem na zmanjšanje vpisa v manj zahtevnih študijskih programov.

Zmanjšalo se je tudi število vseh vrst absolventov dodiplomskega študija, medtem ko se je število diplomantov povečalo kar za 800 in to na vseh stopnjah in oblikah študija, kjer so bila predvidevanja presežena. Podrobnejši podatki so prikazani v spodnjih dveh preglednicah.

Tabela 1.1: Študentje v študijskem letu 2004/05 in 2005/06

	Študijsko leto 2004/05			Študijsko leto 2005/06		
	Redni	Izredni	skupaj	Redni	Izredni	skupaj
Število vpisanih dodiplomskih študentov – skupaj	46.963	11.164	58.127	47.033	10.684	57.717
• univerzitetni študij	26.803	3.016	29.819	27.249	3.458	30.707
• absolventi univerzitetni študij	7.003	441	7.444	7.002	369	7.391
• visokošolski študij	9.936	6.248	16.168	9.578	5.656	15.234
• absolventi visokošolski študij	3.221	1.459	4.680	3.184	1.201	4.385
Število vpisanih v podiplomske programe	4.321	-	4.321	4.923	-	4.923
• magistrski študij	3.741	-	3.741	4.114	-	4.114
• doktorski študij	580	-	580	809	-	809
Število specializantov	563	-	563	249	-	249
SKUPAJ VSI	51.847	11.164	63.011	55.286	10.684	62.889

Tabela 1.2: Diplomanti v letih 2004 in 2005

	Leto 2004			Leto 2005		
	Redni	Izredni	skupaj	Redni	Izredni	skupaj
Število diplomantov	6.689	1.750	8.439	7.013	2.226	9.239
• dodiplomski univerzitetni študij	3.997	238	4.235	4.106	736	4.842
• visokošolski študij	1.611	1.512	3.123	1.750	1.490	3.540
• magistrski študij	668	-	668	642	-	642
• doktorski študij	296	-	296	319	-	319
• specialistični študij	117	-	117	196	-	196

V letu 2005 se je povečalo število vseh zaposlenih na univerzi za 71, od tega največ na spremljajočih delovnih mestih. Število zaposlenih visokošolskih učiteljev se je povečalo le za 12, čeprav je bilo načrtovano povečanje za 33, medtem ko se je število visokošolskih sodelavcev celo zmanjšalo kljub predvidenemu povečanju. Pomembno pa je povečanje raziskovalcev in raziskovalnih sodelavcev. Poleg redno zaposlenih ima univerza zlasti med visokošolskimi učitelji in sodelavci razmeroma veliko pogodbeno zaposlenih za manj od polnega delovnega časa, v letu 2005 je bilo med njimi 708 visokošolskih učiteljev in 469 visokošolskih sodelavcev, kar je po opravljenih urah nekoliko pod ravno prejšnjega leta.

Tabela 1.3: Zaposleni na univerzi

	Doseženo 31.12.2004	Predvideno 31.12.2005	Doseženo 31.1.2005
Skupaj vsi visokošolski učitelji	1.263	1.306	1.275
Od tega: Redni profesorji	480	496	490
Izredni profesorji	382	385	390
Docenti	401	425	395
Visokošolski sodelavci	1.928	1.970	1.837
Raziskovalci in sodelavci	833	935	908
Zaposleni na spremljajočih del.m.	1.438	1.473	1.513
SKUPAJ VSI REDNO ZAPOSLENI	5.462	5.684	5.533

Največja ovira za novo zaposlovanje, ki bi občutno izboljšalo razmerje med učitelji in študenti, je negotovost glede obsega vpisa v prihodnjih študijskih letih, pogojenega z demografskimi gibanji, ustanavljanjem novih visokošolskih zavodov in univerz ter težavami pri zaposlovanju za določen delovni čas. Zaradi naštetega se razmerje med številom študentov in številom učiteljev ni izboljšalo, ampak je ostalo na približno enaki ravni kot v preteklem letu.

Tabela 1.4: Razmerje med številom učiteljev in študentov¹

Razmerje med študenti in zaposlenimi	Leto 2004		Leto 2005	
	Redno zaposleni	Zaposleni v FTE	Redno zaposleni	Zaposleni v FTE
Število dodiplomskih študentov na redno zaposlenega visokošolskega učitelja	46,2	35,4	45,2	35,1
Število dodiplomskih študentov na visokošolskega učitelja in sodelavca	18,3	18,2	18,5	17,6
Število dodiplomskih študentov na zaposlenega na univerzi	10,9	11,2	10,4	11,2
Število vseh študentov brez absolventov na vse zaposlene visokošolske učitelje v FTE	40,3	30,9	40,1	31,1

¹ Upoštevali smo vse študente na dodiplomskem študijskem programu vključno z absolventi in redno zaposlene na UL, kakršne so bile tudi dosedanje primerjave. Ker ima UL zlasti med visokošolskimi učitelji veliko pogodbenih sodelavcev, smo primerjavo opravili tudi na populaciji vseh študentov, brez absolventov in vseh angažeranih visokošolskih učiteljih izraženih v FTE. Zaposlene smo upoštevali na 31.12. v posameznem letu..

Število vseh študentov brez absolventov na vse zaposlene visokošolske učitelje in sodelavce v FTE	15,9	15,9	16,4	15,6
---	------	------	------	------

Kljub temu, da se število pedagoških delavcev ni povečala pa je univerza uspela povečati skupno število programov, zlasti na univerzitetnem in podiplomskem študiju, kar je delno že posledica uvajanja prenovljenih bolonjskih programov. Povečalo se je tudi število programov za izpopolnjevanje, kjer se je za več kot 50% povečalo tudi število študentov, ki so se v te oblike izobraževanja vključili.

Tabela 1.5: Študijski programi

	Študijsko leto 2004/05	Študijsko leto 2005/06	
		Predvideno	Doseženo
Dodiplomski univerzitetni programi	34	36	39
Visokošolski strokovni programi	118	122	130
Specialistični programi	41	36	34
Magistrski programi	120	130	125
Doktorski programi	102	107	90

Že iz podatkov o številu zaposlenih je razbrati, da se še krepi vloga znanstveno raziskovalnega dela na univerzi, tako univerza še naprej ostaja daleč najštevilčnejša raziskovalna ustanova v državi. Na univerzi je bilo zaposleno 3016 registriranih raziskovalcev kar je za skoraj 300 več kot leto poprej, med njimi je bilo 487 mladih raziskovalcev, kar je prav tako za 32 več kot leta 2004.

Raziskovalno delo je potekalo v 146 programskih skupinah, petih centrih odličnosti in 15 infrastrukturnih centrih. Univerzitetni raziskovalci so delovali na 114 temeljnih, 155 aplikativnih in 26 prodoktorskih projektih, 100 ciljnih raziskovalnih projektih ter 494 drugih projektih, ki so se financirali oziroma sofinancirali iz javnih sredstev. Univerzitetni raziskovalci so vključeni tudi v 80 mednarodnih raziskovalnih projektih v okviru 5. in 6. okvirnega programa in 144 manjših mednarodnih projektih. V letu 2005 pa je potekalo tudi 839 razvojnih projektov z gospodarstvom in javno upravo.

2. Letni cilji in ocena njihove uresničitve

2.1: Dodiplomski študij in umetniška dejavnost

Kratkoročni cilji in predvideni ukrepi	Pričakovan rezultat	Uresničitve
Prenova obstoječih študijskih programov po bolonjskih načelih	<ul style="list-style-type: none"> Priprava analize, osnutka programa, program usposabljanja Pridobiti soglasje sveta za visoko šolstvo 	Delno

	<ul style="list-style-type: none"> • Tri fakultete bodo izvedle vpis za prenovljene programe 1. stopnje (EF, FDV, FU) v š. letu 2005/06 	Da
<p>Povečanje kakovosti študija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje stikov med učitelji in študenti, uvajanje novih pedagoških oblik in prijemov, uvedba tutorstva, klepetalnic in več individualnega dela • Zagotoviti kakovostnejšo mrežo učnih baz in svetovalcev • Zagotoviti sistemizacijo novih pedagoških delovnih mest • Posodobitev opreme v učilnicah in laboratorijih • Povezava z gospodarstvom • Spremljanje in ocenjevanje kakovosti pedagoškega procesa • Seznanjanje učiteljev z rezultati študentskih anket • Povečati vpetost v mednarodni visokošolski prostor • Povečanje prisotnosti študentov pri pouku • Uskladiti vsebine posameznih predmetov in zagotoviti njihovo večjo povezanost s prakso • Uvajanje novih izbirnih vsebin • Zagotoviti več študijskih gradiv • Zagotoviti finančno podporo strokovnim ekskurzijam 	<ul style="list-style-type: none"> • Večja prehodnost študentov med letniki • Večje število diplomantov • Povečanje števila mednarodnih izmenjav študentov in učiteljev • Povečanje zanimanja za vpis študentov • Zmanjšanje števila ponavljavcev • Skrajšanje časa študija • Boljši rezultati praktičnega usposabljanja 	Delno
Izvajanje praktičnih umetniških javnih produkcij	Povečanje število javnih, tudi mednarodnih razstav, koncertov, gledaliških predstav, monografij in predstavitev študijskih del	Da
Oblikovanje novih in dopolnitev obstoječih študijskih programov	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava katalogov študijskih vsebin • Sprejem na senatih članic • Potrditev na svetu za visoko šolstvo 	Da

2.2: Kazalniki za doseg ciljev na področju dodiplomskega študija*

Kazalnik	Študijsko leto 04/05		Študijsko leto 05/06			
	Doseženo		Predvideno		Doseženo	
	Redni	Izredni	Redni	Izredni	Redni	Izredni
Prehodnost študentov iz 1.v2.letnik v %	61,4	36,6	62,8	40,4	66,3	48,5

Odstotek ponavljavcev	11,7	25,1	10,7	23,3	12,3	23,4
Povprečno število let trajanja študija na študenta	6,7	5,7	6,3	5,9		
• Vis.strokovni programi					5,4	5,6
• Univerzitetni programi					7,1	7,3

2.3 Podiplomski študij

Kratkoročni cilji in predvideni ukrepi	Pričakovan rezultat	Uresničitev
Prenova obstoječih študijskih programov po bolonjskih načelih na drugi in tretji stopnji	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava analize in osnutka programov ter načrta predmetov • Pridobitev soglasja na svetu za visoko šolstvo 	Da
Povečanje kakovosti študija <ul style="list-style-type: none"> • Povezovanje s poslovnim okoljem in vključevanje strokovnjakov iz prakse • Organizacija posebnih oblik delavnic • Vključevanje tujih profesorjev • Izboljšanje stika s študenti • Priprava skupnih študijskih programov s tujimi univerzami • Vključevanje študentov v raziskovalne projekte 	<ul style="list-style-type: none"> • Povečanje prehodnosti • Mednarodna akreditacija • Skrajšanje trajanja študija 	Delno
Promocija univerzitetnih študijskih programov druge in tretje stopnje in prepoznavanje njegovih prednosti (programi, katerih nosilka je univerza in ne njene članice, ki sicer izvajajo študij) <ul style="list-style-type: none"> • Povečanje mednarodnega univerzitetnega in raziskovalnega sodelovanja in sodelovanja z gospodarstvom • Povečanje informiranosti potencialnih študentov in • prenova programov 	<ul style="list-style-type: none"> • Povečanje vpisa v obstoječe študijske programe 	Da

2.4 Kazalniki za oceno doseženih rezultatov na področju podiplomskega študija

Kazalnik	Študijsko leto 2004/05		Študijsko leto 2005/06			
			Planirano		Uresničeno	
	Sofinancirani programi	Plačljivi programi	Sofinancirani programi	Plačljivi programi	Sofinancirani programi	Plačljivi programi
% prehodnosti iz 1.v 2. letnik	84,0	89,7	85,1	88,0	84,4	71,0

2.5: Programi za izpopolnjevanje (programi vseživljenjskega učenja)

Kratkoročni cilji in predvideni ukrepi	Pričakovan rezultat	Uresničitev
<p>Povečanje obsega vseh oblik vseživljenjskega učenja (tečajji, specialistični študij, izpopolnjevanja, seminarji ipd)</p> <ul style="list-style-type: none"> • razširiti vrste in oblike izpopolnjevanja • povečati cenovno dostopnost s pridobitvijo sredstev GZ, sponzorjev, EU skladov, iz lastnih sredstev 	<ul style="list-style-type: none"> • povečati število vključenih slušateljev 	Da

Na področju kakovosti in uspešnosti študija (tabela 2) smo bili najbolj uspešni pri povečanju prehodnosti iz prvega v drugi letnik dodiplomskega študija, pa tudi pri skrajšanju povprečne dobe trajanja študija. Oba kazalnika se že drugo leto izboljšujeta in to celo preko začrtanega cilja. Prehodnost se je povečala tudi pri podiplomskem rednem študiju, ki je sofinanciran iz proračuna, medtem ko se je precej zmanjšala na samoplačljivem podiplomskem študiju. Nekoliko manj smo bili uspešni pri zmanjševanju števila ponavljavcev, saj se je njihovo število pri rednih študentih celo povečalo glede na preteklo leto, medtem ko je pri izrednih študentih skorajda dosežen zastavljeni cilj.

Na področju prenove študijskih programov in njihove prilagoditve bolonjskim principom smo uresničili zastavljene cilje glede vpisa v prenovljene programe. Za šolsko leto 2005/06 je bilo razpisanih 17 prenovljenih programov prve stopnje in 13 programov druge stopnje na treh fakultetah. Priprava prenove študijskih programov na večini članic je stekla in se intenzivirala zlasti v drugi polovici leta, tako da pričakujemo več rezultatov zlasti v letošnjem letu, lanski pa so bolj skromni. Pomemben dejavnik zaviranja omenjenega procesa je še vedno nejasni normativni okvir: prehodi med starimi in novimi programi, nazivi diplomantov posameznih stopenj študija in vprašanje vezano na državno financiranje druge in tretje stopnje študija.

UL je tudi v letu 2005 sodelovala s tujimi univerzami v okviru sklenjenih sporazumov pri izmenjavi učiteljev in študentov v državah EU, vzhodnoevropskih državah ZDA in Japonsko. Daleč največ sodelovanja je bilo na medfakultetni ravni; fakultete imajo množico sporazumov, ki prinašajo dejansko aktivno sodelovanje.

UL je še naprej utrjevala povezavo z Evropskim združenjem univerz (EAU), Združenjem univerz glavnih mest (UNICA) ter v Utrechtski mreži. Povečala se je tudi izmenjava števila študentov v okviru Socrates-Erazmus programa. V letu 2005 je število dodiplomskih študentov, ki so del študija opravili v tujini, naraslo iz 668 na 875, zmanjšalo pa se je število podiplomskih študentov iz 148 na 120. Povečalo se je tudi število tujih študentov, ki so del svojega študija opravili na UL iz 389 na 502 na dodiplomskem in iz 100 na 119 na podiplomskem izobraževanju. Osnovni problemi pri menjavi ostajajo nespremenjeni: študij v tujini omejujejo predvsem finančna sredstva, študij tujih študentov na UL pa poleg finančnih problemov še jezik in možnosti nastanitve v Ljubljani, saj je veliko pomanjkanje razpoložljivih študentskih zmogljivosti še vedno prisotno. Poleg tega je na tujih univerzah gostovalo 251 učiteljev UL na UL pa 387 tujih učiteljev.

2.6 Raziskovalno razvojna dejavnost

Kratkoročni cilji in predvideni ukrepi	Pričakovan rezultat	Uresničitev
Vzpostavitev evidence o raziskovalnem in razvojnem delu univerze	<ul style="list-style-type: none"> dogovor o zasnovi baze, ki bo skladna z drugimi bazami, izdelava enotne računalniške podpore, začetek vnašanja podatkov, 	Delno
Normativna ureditev področja intelektualne lastnine	<ul style="list-style-type: none"> izdelava osnutka pravilnika in začetek razprave 	Da
Vzpostaviti prost dostop do evropske baze podatkov o intelektualni lastnini	<ul style="list-style-type: none"> dostop omogočiti učiteljem in študentom 	Da
Normativno urediti delovanje mreže raziskovalnih centrov UL	<ul style="list-style-type: none"> sprejeti besedilo poslanstva MRC-UL, pripraviti pravilnik o delu poslanstva 	Delno
Povečati delež raziskav v okviru dejavnosti nacionalnega raziskovalnega programa	<ul style="list-style-type: none"> večje število pridobljenih projektov in sredstev 	Da
Pridobiti nove projekte naročnikov izven javnih sredstev	<ul style="list-style-type: none"> večje število projektov za končne uporabnike, večje število patentov in licenc 	Da
Povečati število mednarodnih projektov	<ul style="list-style-type: none"> večje število mednarodnih projektov 	Da
Izboljšati kakovost raziskovalnega dela	<ul style="list-style-type: none"> povečati število mladih raziskovalcev, izboljšati materialne pogoje dela, povečati število mednarodnih objav v publikacijah s faktorjem vpliva 	Da
Izboljšati informacijsko podporo raziskovalnemu delu	<ul style="list-style-type: none"> boljša informiranost raziskovalcev 	Delno
<ul style="list-style-type: none"> pripraviti pregled obstoječe velike 		

raziskovalne opreme, • redno spremljanje novih razpisov in obveščanje pedagogov, • zagotoviti pomoč pri pripravi projektov, • povečanje prostega dostopa do podatkovnih baz fakultet, • vzpostaviti bazo raziskovalcev		
Izboljšanje organizacije in normativne ureditve raziskovalnega dela	• pripraviti strategijo RR dejavnosti na fakultetah, • posodobiti znanstveno raziskovalna merila na fakultetah	Delno

2.7. Kazalniki razvojno raziskovalnega dela

	2004	2005
Število tujih raziskovalcev in sodelavcev v Sloveniji	241	290
Število naših raziskovalcev in sodelavcev, ki bodo odšli v tujino	316	195
Število patentov:		
• prijavljenih	15	26
• podeljenih	8	19
• prodanih	0	0
Število blagovnih znamk:		
• prijavljenih	0	0
• podeljenih	0	0
• prodanih	0	0
Število inovacij		11
Število projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. končni uporabnik	-	839

Investicijska dejavnost

V začetku leta 2005 je bila dokončana gradnja objekta FPP v Portorožu. V drugi polovici leta 2005 je bila končana gradnja prostorov VŠZ, zaključek cele investicije pa je zaradi neuspešnih razpisov za laboratorijsko opremo preložen v leto 2006. Nadaljevala se je obnova oz. gradnja na FMF in na FDV, zaključevala pa so se tudi prenovitvena dela skupaj z nabavo opreme v »Urški« (FF). Začele so tudi priprave za preureditev dela prostorov FF, ki jih je v začetku letošnjega leta izpraznila NTF ter postopek razpisa za izbiro projektanta za graditev treh akademij na Roški ter za gradnjo FKKT in FRI.

Iz tabele so razvidne zaključene investicije in investicije, ki so bile ob koncu leta 2005 še v teku ter porabljena sredstva iz različnih virov. Rezultati precej intenzivne

investicijske dejavnosti na univerzi v preteklem letu so izboljšali pogoje za izvajanje študijskega procesa, hkrati pa povečali tudi stroške delovanja univerze.

2.7 Prikaz investicijske dejavnosti na univerzi

Investicije v letu 2005					Investicije, ki so bile ob koncu leta še v teku
Vrsta investicije	Porabljena sredstva po virih v mio SIT v 2005				
	Proračun	Lastna	Kredit	Koncesija	
PEF – FDV		66	302,9	121,6	V teku
FFA Stara tehnika		100	58,4	41,3	V teku
FKKT			300,0	10,0	V teku
VŠZ	189,8	160,4	280,9	131,9	V teku
FRI	10,0		288,2		V teku
FMF		17,7	966,3	130,7	V teku
AKADEMIJE	51,1			4,3	V teku
FPP				1,7	zaključena
FF – Urška			173,2	8,5	V teku

OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

V letu 2004 uveljavljen sistem kosovnega financiranja, ki ga določa uredba vlade, ne omogoča zadostno mero finančne avtonomije in prevzemanja lastne odgovornosti za uspešno in gospodarno poslovanje

Osnova v letu 2004 postavljenega sistema financiranja visokega šolstva je bila, da se ob realni rasti BDP vsaj zadrži sedanji delež državnih sredstev za visoko šolstvo v BDP, ne glede na obseg dejanskih stroškov, kar naj bi bilo namenjeno razvoju. V resnici se dogaja, da se večina presežnega dela sredstev nameni za izvajanje razširjene visokošolske dejavnosti in ne za izboljšanje kakovosti izvajanja obstoječega obsega.

Veljavna razdelitev skupne količine proračunskega denarja za izvajanje dodiplomskega študija med posamezne izvajalce predstavlja kombinacijo treh meril: financiranja zatečenega stanja, kjer kot izhodišče velja zatečeno stanje iz leta 2003; financiranja v odvisnosti od števila vpisanih študentov in diplomantov in financiranja novih programov. Pri tem ima daleč največjo težo (75%) obstoječe stanje. Tak princip delitve sredstev med univerzo in druge izvajalce visokošolskih programov je premalo odziven na spremembe v sistemu visokega šolstva, še zlasti v fazi bolonjske prenove (novi programi) in zelenih sprememb pri povečanem vpisu študentov v tehnične in naravoslovne programe.

Faktorji skupine ne odražajo dejanskega stanja in povzročajo anomalije zlasti pri razdelitvi denarja na fakultete, delno pa se njihova neustreznost pozna tudi pri

delitvi denarja med univerze. Ob tem velja opozoriti, da bi morala država dodatno povečati sredstva za izvajanje nacionalnih programov (umetniške akademije, humanistika), in da nikakor ni sprejemljivo, da posamezna univerza v celoti prevzema breme financiranja tovrstnih programov.

Merila, ki so določena za financiranje univerze s strani države, so dosledno izpeljana tudi za notranjo delitev sredstev med fakultete. Taka rešitev je na začetku predstavljala razmeroma mehak prehod iz enega v drug sistem financiranja, vendar danes že predstavlja oviro za potreben razvoj posameznih fakultet. Prevelik vpliv »dote« pri določanju skupnih letnih sredstev posamezne fakultete namreč ne zagotavlja zadostne odzivnosti na spremembe, ki se dogajajo tako glede obsega in vrste programov, kakor tudi glede obsega stroškov povezanega z novimi prostorskimi zmogljivostmi. Temu lahko dodamo še zahtevo države po povečanem vpisu na tehniške in naravoslovne fakultete ter sorazmerno zmanjšanje vpisa na družboslovne fakultete.

Način financiranja sedanje druge in tretje stopnje študija je povsem neustrezen, saj sili univerzo, da tovrstni študij izvaja pod stroškovno ceno (normirana šolnina), če želi pridobiti državno sofinanciranje, to pa pomeni, da mora stroške pokrivati v breme drugih nejavnih virov. Tako na koncu nosijo breme financiranja študentje, ki plačajo celotno šolnino (izredni študentje).

Normativni okvir, ki določa količino in oblike pedagoškega dela visokošolskih učiteljev, je preveč tog in ne upošteva v zadostni meri dejstva, da so državne univerze visokošolske in znanstveno- raziskovalne institucije.

Način financiranja raziskovalnega dela je zapleten in nepregleden, saj imamo kar štiri različne pristope. Poleg financiranja individualnega raziskovalnega dela visokošolskih učiteljev, ki je zajet v sredstvih študijske dejavnosti, univerza pridobiva sredstva tudi za osnovno raziskovalno delo v programskih skupinah (razpisi agencije) ter prek sodelovanja na razpisih (domača in EU sredstva) za posamezne projekte. Zato ga je treba poenostaviti.

Kot izhaja iz povedanega, je univerza zelo omejena pri prostem gospodarjenju s sredstvi: način razdelitve proračunskega denarja je natančno predpisan, pri čemer so stopnje svobode univerze pri notranji delitvi zelo majhne. Determinirana pa je tudi poraba sredstev, če vemo, da je za plače namenjeno nad 70 % državnega denarja in da univerza ne predpisuje višine plač in osebnih prejemkov. Javna sredstva, ki bi na ravni univerze omogočala gospodarjenje, so zelo omejena.

Ne glede na povedano je univerza zaključila proračunsko leto s pozitivnim poslovnim rezultatom predvsem zaradi povečanih prihodkov iz nejavnih virov, kar je razvidno v nadaljevanju.

Prihodki in odhodki univerze

v 1000 SIT

	2004	2005
--	------	------

Proračunski prihodki - skupaj	48.587.106	50.944.703
• za visoko šolsko dejavnost	30.908.515	32.866.666
• za znanstveno raziskovalno dejavnost	9.006.902	9.204.875
• sredstva EU proračuna*	972.098	1.292.283
• prihodki za investicije	1.371.240	3.345.252
• drugi proračunski prihodki	6.328.351	4.235.627
Nejavni prihodki za izvajanje javne službe	11.194.518	11.987.525
• šolnine in prispevki študentov**	4.328.735	4.772.808
• drugi prihodki za izvajanje javne službe	6.865.783	7.214.717
• prihodki iz kreditov	0	2.542.803
Tržni prihodki (iz zasebnih virov po posebnih pogodbah)	4.866.225	4.486.418
• za znanstveno raziskovalno dejavnost**	1.370.864	1.263.869
• za izobraževalno dejavnost**	210.708	194.262
• drugi zasebni viri**	3.284.653	3.028.287
SKUPAJ PRIHODKI	64.647.849	67.418.646
SKUPAJ ODHODKI	64.186.794	66.665.150
Od tega plače(plače,prisp, davki, osebni prej, dod.pok.zav.)***	34.458.780	33.119.62
PRESEŽEK/PRIMANJKLJAJ	461.055	753.496

*gre za tista sredstva EU proračuna, ki niso vključena v slovenski proračun, in jih UL pridobi na razpisih EU komisije, podatki za leto 2004 so ocenjeni za leto 2004 in 2005 so podatki iz uresničevanja finančnega načrta

**ocena

***niso upoštevane plače znanstveno raziskovalne dejavnosti (projekti, mladi raziskovalci)

OCENA USPEŠNOSTI URESNIČEVANJA ZASTAVLJENIH CILJE

V preteklem letu ni prišlo do izrazitega izboljšanja učinkovitosti študija oziroma njegovega skrajševanja, čeprav so se nekoliko izboljšali tako kazalci prehodnosti kakor tudi povprečno trajanje študija. Ob nespremenjenem razmerju študentje/učitelji bi večja učinkovitost (skrajševanje časa študija) lahko kazala celo na zmanjšanje kakovosti.

Še vedno je velik osip študentov na prehodu iz prvega v drugi letnik; glavni razlog temu je slaba kakovost dela vpisanih študentov in dejstvo, da se s statusom študenta razrešujejo tudi mnogi socialni problemi. Ti so tudi osnovni razlog za izredno dolgo trajanje študija; povprečna doba študija znaša 6.7 let; najkrajša je 5 let na Fakulteti za upravo, najdaljša pa kar 8.7 let na Fakulteti za arhitekturo. Trajanje izrednega študija, ki pa ga največkrat ne izvajajo članice z dolgotrajnim študijem (na primer Medicinska fakulteta), je bilo krajše; trajalo je 5.7 let, vendar so bile razlike med članicami izredno velike, kar pa gre pripisati majhnemu številu takšnih študentov na posameznih fakultetah. Povečanje učinkovitosti študija je proces, ki bo trajal nekaj let, v veliki meri pa je njegova hitrost odvisna od zagotovitve zadostnih materialnih pogojev.

Na področju raziskovalno razvojne dejavnosti smo bili uspešni pri povečevanju števila projektov vseh vrst nekoliko manj pa pri urejanju ustrezne infrastrukture za izvajanje dejavnosti.

OCENA DELOVANJA NOTRANJIH KONTROL

Na univerzi deluje od leta 2003 notranja revizijska služba, ki ima v svojem notranjem aktu opredeljeno, da opravlja funkcijo notranjega revidiranja za vse članice in vse poslovne funkcije. Osnovni namen skupne notranje revizijske službe za vse članice UL je sprotno ocenjevanje ustreznosti notranjih kontrol in ocenjevanje tveganj pri poslovanju pri vseh poslovnih funkcijah in postopkih, s poudarkom na tistih dejavnostih, za katere univerza nastopa v pravnem prometu kot ena pravna oseba. Prednosti takšne ureditve so predvsem:

- celoten nadzor nad smotrno uporabo proračunskih sredstev na univerzi,
- na podlagi ugotovitev notranje revizije in s pomočjo pregleda nad celotnim poslovanjem oblikovati učinkovitejši sistem notranjih kontrol, ki mora biti enoten v delu, ko članice izvajajo dejavnosti v imenu in za račun univerze;
- z enotno notranje revizijsko dejavnostjo se evidentirajo vsa pomembna tveganja na enem mestu, in ugotavljajo primerni načini in ukrepi za njihovo obvladovanje ne glede na to, na kateri članici je bilo to odkrito;
- kot posledica ugotovitev lahko poslovodstvo sprejema smotrnejše in učinkovitejše odločitve glede oblikovanja ciljev, ukrepov kot tudi razdelitve in upravljanja s stvarnim in finančnim premoženjem.

Spremembe v statusnem položaju UL in članic, spremembe v lastništvu premoženja in spremembe v načinu financiranja iz državnega proračuna narekujejo drugačen način upravljanja in finančnega poslovanja in seveda tudi drugačen sistem notranjih kontrol, ki še niso v celoti vzpostavljene.

V letu 2005 so se tako nadaljevale aktivnosti, ki so oziroma bodo v naslednjem letu vplivale na izboljšanje poslovanja in bodo prispevale tudi k učinkovitejšim notranjim kontrolam:

- vodstvo UL je pričelo s pripravo strateških in operativnih ciljev, ki je podlaga za bolj sistematičen pristop k ocenjevanju tveganj,
- pripravlja se sistem kazalnikov za ugotavljanje uspešnosti poslovanja, ki bo na enak način omogočil primerjavo med članicami,
- uprava UL se je kadrovske okrepila, kar je pomembno tako z vidika strokovnejšega dela, kot tudi z vidika števila zaposlenih, glede na nove naloge, ki jih je uprava prevzela,
- na področju upravljanja s premoženjem, kalkulacij stroškov zaračunavanja storitev na UL in pripoznavanja nekaterih bilančnih kategorij, so se pričeli pripravljati pravilniki oziroma dopolnjevati že obstoječi akti z namenom, da se enotno predpišejo in uredijo postopki, opredelijo odgovorne osebe v postopkih in enotno določijo metodologije za celo UL,
- uvaja se enoten informacijski sistem na področju računovodstva in finančnega poslovanja, študijskih zadev in kadrovske evidenc.